

'Atelier met model in collectie 'Reflections'; model: Sylvia van der Klooster @ Paparazzi Model Management; visagie: Jan Fuite @ House of Orange (foto: ©Reinier RVDA)

De modewereld is jachtig
en perfectionistisch.
Jan Taminiau pleit juist
voor het eerlijke ambacht
en de schoonheid van
het vergankelijke.

DOOR PETER VAN KESTER

m

Jan Taminiau
(foto: Peter Stigter)

odeontwerper Jan Taminiau ontwikkelde in het TextielLab van het Audax Textielmuseum Tilburg vier nieuwe collecties. Avontuurlijke kleding in nieuwe materialen en ingenieuze constructies. Al tijdens zijn studie zocht Jan Taminiau contact met het museum. “Ik zie het ambacht als de basis, de herkomst van de dingen”, licht hij telefonisch toe. “Mode is ooit begonnen als kleermakersvak, met stoffen, naald en draad. Ik wil begrijpen hoe iets wordt gemaakt, weten hoe bepaalde machines werken. Als je er zelf mee werkt, kun je ingrepen doen zoals andere garens en kleuren toevoegen. Het is een soort voelen, ruiken en proeven, met je handen in de aarde. Heel anders dan wanneer je een computertekening wegstuurt en de uitvoering aan derden overlaat.” Taminiau wordt niet gedreven door nostalgie. Integendeel. “Je moet zorgen dat je het ambacht in je hebt. Pas dan krijg je een

zekere beheersing die kan leiden tot vooruitgang en verrijking.” Een voorbeeld. In zijn afstudeercollectie *Unfolding* (2001) werkte Taminiau met dubbelgeweven textiel. Toen hij in Tilburg begon vroeg hij zich af of hij de ruimte tussen de draden (de schering en inslag) kon opvullen. Hij zou dan in meerdere lagen kunnen werken en jurken direct uit één stuk weven zodat deze niet achteraf in elkaar genaaid hoeven te worden. Het lukte en hij combineerde wol en katoen met synthetische, uitzetende garens. Als plat vlak komen de kledingstukken van de weefmachine, maar door ze open te klappen en te dragen worden zij driedimensionaal. “In mijn enthousiasme wilde ik aanvankelijk zelfs negen lagen weven, maar dat ging niet met de handweeftechniek. Later wél, op de Dorniermachine. Het is altijd interessant te praten met de mensen die de machines bedienen. Zij leren jou dingen terwijl jij hén op nieuwe ideeën kunt brengen. Die kennis mag niet verloren gaan!”

In zijn collectie *Follies* uit 2007 experimenteerde Taminiau met handmatig tuften. Deze techniek, waarin wol op een onderlaag van jute wordt ‘geschoten’, gebruikt men traditioneel alleen bij tapijten en wandkleden. Taminiau wilde haar graag inzetten bij fijne stoffen en ontdekte de plastische effecten die ontstaan door repen chiffonzijde op een grondlaag van jute te tuften. De collectie bestond verder vooral uit dubbelgeweven creaties die een andere vorm kregen door het gebruik van elastiek. *Follies* ging over transformatie, een terugkerend thema bij Taminiau. Diverse outfits kwamen twee keer op de catwalk voorbij omdat zij aan twee kanten gedragen konden worden, waardoor zowel het materiaal als de kleuren, het volume en het silhouet veranderden. *Follies* betekende zijn internationale doorbraak toen de Fédération Française de la Couture hem uitnodigde de collectie tijdens de Coutureweek 2007 in Parijs te showen.

vergankelijkheid

Het verbaasde Jan Taminiau altijd dat een vlek of slijtplek een kledingstuk waardeloos maken. Hij stamt uit een familie van antiquairs, decorateurs en interieurontwerpers en als kind vroeg hij zich al af waarom beschadigingen dingen waardeloos maken. Taminiau: “In de antiekzaak van mijn oma zag ik dagelijks prachtige meubels en kroonluchters, hoewel wij er niet mochten spelen. Dat mocht wel op zolder waar de gebroken dingen lagen. Die zetten mijn fantasie in beweging en ik begreep nauwelijks dat iets wat mij zo stimuleerde waardeloos was omdat het kapot was. Ik vind dat we alles wat vergaat, moeten vieren. We zijn immers zelf ook vergankelijk en het feit dat iets geleefd heeft, vormt deels zijn schoonheid.” De esthetiek van het vergankelijke, het gebruikte, is daarom al jaren een thema in zijn werk. Een uitgesproken voorbeeld is

‘Follies’, couturecollectie, 2007-08, linnen, elastisch garen, jacquardgeweven, genaaid (1 outfit op twee manieren gedragen)
(foto: Peter Stigter)

‘Ik zie het ambacht als de basis van de dingen.’

zijn conceptuele *Postbag*-couturecollectie (2005), gemaakt van oude postzakken. Prinses Máxima maakte ze beroemd toen zij een jasje uit die collectie droeg tijdens haar bezoek aan de Arnhem Fashion Biennale. Maar ook in zijn andere collecties duikt het thema op. In *Reflection* (2010) combineerde hij getufte stoffen met gewezen zilveren foliegarens. “Er ontstond een andere nostalgie”, zegt Taminiau. “Ik werkte minder met de kleuresthetiek van vergeelde brieven en verschoten stoffen. De contrasten werden harder. De glimmende garens liepen direct in de stoffen over en suggereerden slijtageplekken, vergelijkbaar met beelden die door veel mensen zijn aangeraakt of de glans op versleten armleuning.” Deze vergelijkelijkheid combineert hij graag met hightech. De barokke zwart-witpatronen in de jurken van de *Irradiance*-collectie (2011) zijn gewezen met glow-in-the-darkgarens die oplichten in het donker. Tijdens de presentatie leken de gemaskerde en daardoor anonieme modellen soms uit de duisternis op te doemen en zag het publiek hoe mooi de patronen, een mix van Oudhollandse en ‘goth’-achtige inspiratie, verwerkt waren. “*Irradiance* ging over verstoppertje”, vertelt Taminiau. “We kunnen ons verbergen in de virtuele wereld, maar zelfs als de computer uitgaat, blijven we zichtbaar, ook in het donker! Het gaat ook over onthullen en over persoonlijke, lichamelijke veranderingen terwijl de tijd door tikt.”

schoenen

Jan Taminiau (Goirle, 1975) studeerde in 2001 af aan de Hogeschool voor de Kunsten in Arnhem. Hij volgde een masteropleiding aan het Fashion Institute Arnhem en liep stages bij Olivier Theyskens, Oscar Süleyman, korsetmaker Hubert Barrère en kantspecialist Hurel. In 2003 lanceerde hij het label JANTAMINIAU en showde hij in Parijs zijn afstudeercollectie *Unfolding*. Behalve Máxima, dragen ook Lady Gaga en Beyoncé zijn verrassende en romantische couture. Taminiau’s silhouetten worden geaccentueerd door steeds hogere schoenen – inmiddels dertig centimeter – die hij zelf ontwerpt. De extreme hakken tillen het model op en geven de outfits extra power. Voor de mannequins is het bijna steltlopen en voor een show in Parijs nam Taminiau zijn eigen modellen mee die er al een week op hadden geoefend. Bijzonder is de recente ervaring met de Floriade 2012. Tijdens deze wereldtuinbouwtentoonstelling was voor het eerst een heuse modeweek, inclusief een coutureshow en masterclass van Jan Taminiau, die ook de Floriademedewerkers kleepte. Hij liet zich inspireren door tuinderskleding en bezocht daarvoor diverse kwekers in Venlo. Taminiau: “De samenwerking met de tuinders inspireert mij enorm. Zij zijn gedreven en geavanceerd en experimenteren

‘Irradiance’, couturecollectie, 2010-11, katoen, mohair, glow-in-the-darkgaren, jacquardgeweven, genaaid (foto’s; Peter Stigter)

voortdurend, net als ik. Zij kweken bijvoorbeeld mini-appelboompjes voor op het balkon zodat stadskinderen zien dat een appel aan een boom groeit en niet in de supermarkt.” Taminiau ontwierp de kleding zo comfortabel dat de medewerkers deze na afloop kunnen blijven dragen nadat zij badges en dergelijke hebben verwijderd. Hij beschouwt dat als een vorm van duurzaamheid, het thema van de Floriade.

Momenteel leidt Taminiau een bedrijf met vier medewerkers en huurt hij freelancers in voor specialistische onderdelen. JANTAMINIAU maakt couture op maat en verwelkomt jaarlijks gemiddeld dertig nieuwe klanten in het atelier in Baambrugge. Na de kennismaking maakt hij een ontwerp en een voorstel voor te gebruiken stoffen. Het kledingstuk wordt daarna gepast in proefstoffen, en ten slotte in echte stoffen uitgevoerd, inclusief de apart gemaakte borduursels. Soms komen de klanten vijf keer naar de studio. Er is ook een demicouture lijn van kant-en-klare kledingstukken die direct kunnen worden aangeschaft. Steeds vaker werkt Taminiau samen met het gerenommeerde Parijse Atelier Lesage omdat men het borduurwerk zelf niet meer aankan.

Ondermijnt de huidige crisis zijn couturepraktijk? “De retailmarkt heeft het bijzonder moeilijk”, zegt Taminiau. “Zeker nu door het slechte weer de zomercollecties niet verkopen. Wij merken er nauwelijks iets van. Alleen dat de klant kritischer wordt en vooral echte dingen wil in plaats van seriewerk. Dat lijkt mij winst.”

Peter van Kester is freelance designjournalist en tentoonstellingsmaker

‘Het ambacht van JANTAMINIAU’, 29 september t/m 27 januari, Audax Textielmuseum, Goirkestraat 96, Tilburg; di t/m vr 10-17, za en zo 12-17; MK gratis; www.textielmuseum.nl

‘Ik vind dat we alles wat vergaat, moeten vieren. Het feit dat iets geleefd heeft, vormt deels zijn schoonheid.’

Tufter Karen Zeedijk werkt in het TextielLab aan een jurk uit de collectie ‘Folliès’ (2007-08) (foto: Joep Vogels, Tilburg)